

Sygn. akt I C 1458/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maja Snopczyńska

Protokolant Kornela Sowa

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2019 roku w Świdnicy

sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko P. K.

o zapłatę 13.397,30 zł

powództwo oddala

Sygn. akt I C 1458/19

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) SA w B. w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu P. K. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie przedłożonego weksla, domagając się zasądzenia od pozwanego kwoty 13.397,30 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od dnia 29 grudnia 2018 roku oraz kosztami procesu według nom przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podniosła, że pozwany zobowiązał się poprzez podpisanie weksla dnia 18 października 2017 roku do zapłaty w dniu 28 grudnia 2018 roku kwoty wskazanej na wekslu; pozwany podpisał kalendarz spłat, znał wysokość swojego zobowiązania i termin spłaty.

W toku postępowania stron powodowa sprecyzowała roszczenie wnosząc o zasądzenie odsetek za opóźnienie.

Pozwany na rozprawie podniósł, że nie zgadzają się kwoty wskazywane przez stronę powodową, ponadto że spłaca należność ratalnie.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

W dniu 18 października 2017 roku pozwany P. K. zawarł ze stroną powodową (...) SA w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

Zgodnie z treścią umowy pozwany miał otrzymać pożyczkę w kwocie 9.000 zł i miał zwrócić kwotę pożyczki w 36 miesięcznych ratach po 580 zł. Łącznie pozwany miał zwrócić stronie powodowej kwotę 20.880 zł, w tym 129 zł opłaty przygotowawczej, 7.771 zł prowizji i 1.100 opłaty za opcję „(...)”. Opcja Twój pakiet pozwalała pożyczkobiorcy na jednorazowego w całym okresie kredytowania skorzystania z bezpłatnego odroczenia maksymalnie dwóch kolejnych terminów płatności rat albo bezpłatnego obniżenia o 50% maksymalnie czterech kolejnych rat, odroczone raty lub części obniżonych rat zostaną spłacone w dodatkowym okresie kredytowania. Dodatkowo maksymalny termin postawienia pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy zostaje skrócony z 14 do 10 dni roboczych oraz pożyczkobiorcy

będzie przysługiwał pakiet powiadomień SMS o przelewie kwoty pożyczki, o terminach płatności rat i zaksięgowaniu raty. Nie skorzystanie z uprawnień wynikających z Twojego pakietu nie ma wpływu na cenę pakietu.

Zabezpieczeniem pożyczki był weksel in blanco wystawiony przez pozwaną.

DOWÓD: umowa pożyczki gotówkowej z 18 X 2017r z zał. k. 15-19

harmonogram spłat k. 20

deklaracja wekslowa k. 21

Postanowienia powyższej umowy nie były negocjowane z pozwanym, pozwany nie miał wpływu na treść umowy.

DOWÓD: zeznania pozwanego k. 40, płyta CD k. 42

Pismem z dnia 28 listopada 2018 roku strona powodowa wypowiedziała umowę pożyczki, wskazując, że na dzień 28 listopada 2018 roku do zapłaty pozostało 14.955 zł pożyczki i 62,30 zł odsetek umownych.

DOWÓD: wypowiedzenie umowy pożyczki k. 7

Strona powodowa wypełniła wystawiony przez pozwanego weksel in blanco na kwotę 15.017,30 zł z terminem płatności przewidzianym na dzień 28 grudnia 2018 roku.

DOWÓD: weksel k. 6

Pozwany wpłacił tytułem spłaty pożyczki kwotę 13.275 zł

DOWÓD: zestawienie spłat k. 32

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył:

Powództwo było bezzasadne.

Strona powodowa dochodząc kwoty żądanej pozwem powołała się na weksel podpisany przez pozwanego. Jednak podkreślić wymaga, że z wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 13 września 2018 roku (w sprawie C-176/17 dotyczącej strony powodowej) wynika, że sąd rozpoznając pozew dotyczący wierzytelności powstałej z umowy kredytu konsumenckiego ma obowiązek zbadać potencjalnie nieuczciwy charakter warunków tej umowy. Tym samym do rozpoznania sprawy nie wystarczy zbadanie prawidłowości związanych z wypełnieniem weksla, lecz należy także przeanalizować treść umowy.

Zgodnie z treścią art. 720 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy. Szczegółowo prawa i obowiązki stron zostają zazwyczaj uregulowane w umowie pożyczki. Ponadto – skoro umowa została zawarta przez stronę powodową jako przedsiębiorcę a pozwanym jako konsumentem – zastosowanie w niniejszej sprawie znajdują przepisy ustawy z 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim.

Analizując treść umowy zauważyć należy, że porównanie łącznej kwoty która została naliczona do spłaty (20.880 zł) z kwotą udzielonej pożyczki (9.000 zł) budzi poważne wątpliwości w świetle przepisów o zobowiązaniach umownych i ochronie konsumenta przed niedozwolonymi klauzulami umownymi. Zgodnie bowiem z treścią art. 385¹ § 1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy; nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały

sformułowane w sposób jednoznaczny. Zaznaczyć należy, że Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stale piętnuje generowanie dodatkowych kosztów stosowane przez podmioty udzielające pożyczek, gdyż koszty te nie odzwierciedlają faktycznie poniesionych kosztów obsługi pożyczki. Rażąco naruszenie interesów konsumenta stanowi niewątpliwie nieusprawiedliwiona dysproporcja praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta.

Ustawa o kredycie konsumenckim w art. 36a wprowadziła maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu, czyli maksymalną kwotę jaką obok odsetek - może zostać obciążony pożyczkobiorca. Wskazać należy, że przepis ten nie jest zezwoleniem na obciążanie konsumenta wyliczoną automatycznie według podanego wzoru maksymalną kwotą, jako dodatkowym świadczeniem – obok odsetek - na rzecz pożyczkodawcy. W każdym przypadku wysokość dodatkowych kosztów powinna zostać wykazana, zarówno co do wysokości jak i zasadności obciążenia takimi kosztami konsumenta. Jak już wyżej wskazano powinny one odzwierciedlać faktycznie poniesione koszty związane z udzieleniem pożyczki, nie stanowi to natomiast dodatkowego zysku pożyczkodawcy. Wskazać należy, że zgodnie z art. 6 kc to strona powodowa powinna wykazać zasadność naliczenia dodatkowych opłat np. prowizji oraz sposób ustalenia ich wysokości.

W umowie znajdują się dwie klauzule, które należy uznać za abuzywne.

Pierwsza dotyczy naliczonej prowizji. Z treści umowy nie wynika, od czego uzależniona jest wysokość prowizji i w jaki sposób została ustalona. Porównując tę kwotę z kwotą udzielonej pożyczki należy uznać, że wykazuje ona nieusprawiedliwioną dysproporcję pomiędzy otrzymaną kwotą a kosztami związanym z prowizją. Jak wyżej wskazano, nie wystarczy samo przeliczenie czy kwota prowizji nie przekracza maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu (bo w niniejszej sprawie nie przekracza) lecz strona powodowa powinna wykazać zasadność naliczenia prowizji w takiej, a nie innej wysokości, wykazać jakie okoliczności przy udzielaniu konkretnej pożyczki spowodowały naliczenie prowizji w takiej wysokości. Tym bardziej, że pożyczkobiorca uiścił także opłatę przygotowawczą w kwocie 129 zł, która to kwota – jak wskazuje nazwa - pokrywa koszty związane z przygotowaniem samej umowy.

Kolejna dysproporcja pomiędzy prawami a obowiązkami pożyczkobiorcy wynika z zapisów opcji Twój pakiet. Opłacając ten pakiet pożyczkobiorca może skorzystać z jednorazowego w całym okresie kredytowania bezpłatnego odroczenia maksymalnie dwóch kolejnych terminów płatności rat albo bezpłatnego obniżenia o 50% maksymalnie czterech kolejnych rat, odroczone raty lub części obniżonych rat zostaną spłacone w dodatkowym okresie kredytowania; dodatkowo maksymalny termin postawienia pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy zostaje skrócony z 14 do 10 dni roboczych oraz pożyczkobiorcy będzie przysługiwał pakiet powiadomień SMS o przelewie kwoty pożyczki, o terminach płatności rat i zaksięgowaniu raty.

Takie postanowienia są niewątpliwie niekorzystne dla konsumenta, gdyż opłata za tą opcję pozostaje w rażącej dysproporcji z korzyściami, które pożyczkobiorca ma osiągnąć. Pożyczkobiorca będzie bowiem mógł skorzystać z odroczenia płatności raty płacąc za to kwotę 1.100 zł, zaś odsetki ustawowe za opóźnienie którymi byłby obciążony za jeden miesiąc opóźnienia wynoszą 3,23 zł. Także „przyśpieszenie” wypłaty kwoty pożyczki o 4 dni robocze czy otrzymywanie SMS-ów nie uzasadnia pobrania opłaty w kwocie 1.100 zł. Tym bardziej, że to sam pożyczkodawca ustalił w umowie (...) dniowy termin do wypłaty kwoty pożyczki, aby potem ustalić, że za dopłatą okres ten może zostać skrócony do 10 dni. Jest to bez wątpienia nieuzasadnione wykorzystanie sytuacji strony silniejszej - pożyczkodawcy.

Ponadto pożyczkobiorca zobowiązany jest do uiszczenia te opłaty niezależnie od tego czy z możliwości tej skorzysta. Zapis taki niewątpliwie stanowi klauzulę abuzywną, gdyż pożyczkobiorca obarczany jest opłatą za samą możliwość skorzystania z pewnych uprawnień, nie zaś za rzeczywiste z nich skorzystanie. Taki zapis stoi w sprzeczności z dobrymi obyczajami i rażąco niekorzystny dla konsumenta.

Podkreślić także należy, że w żaden sposób nie wykazano, że wyżej wskazane zapisy umowy zostały z pozwanym indywidualnie ustalenie i negocjowane. Jak wynika z doświadczenia życiowego osoba pośrednicząca w zawieraniu umowy przedstawia konsumentowi gotową umowę, którą pożyczkobiorca podpisuje. Z zeznań pozwanego wynika, że nie miał on wpływu na treść umowy, nie ustalano z nim jej warunków, nie podlegały one negocjacji. Ponadto zapisy

te nie stanowią postanowień określających główne świadczenia stron, co nakazuje uznać, że wobec stwierdzenia ich abuzywności nie wiążą pozwaną.

Tym samym skoro z zestawienia spłat wynika, że pozwany uścił już kwotę 13.275 zł, to po odjęciu kwot wynikających z klauzul abuzywnych wynika, że pozwany uregulował już zobowiązanie wynikające z umowy pożyczki w całości.

W związku z powyższym na mocy powołanych przepisów powództwo oddalono.